

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 91/17
U Luxembourg 6. rujna 2017.

Presuda u spojenim predmetima C-643/15 i C-647/15
Slovačka i Mađarska/Vijeće

Sud odbija tužbe Slovačke i Mađarske protiv privremenog mehanizma obveznog premještanja tražitelja azila

Taj mehanizam učinkovito i proporcionalno pridonosi tomu da se Grčka i Italija mogu suočiti s posljedicama migracijske krize iz 2015.

Kao odgovor na migracijsku krizu koja je pogodila Europu tijekom ljeta 2015., Vijeće Europske unije donijelo je odluku¹ kako bi se pružila potpora Italiji i Grčkoj u suočavanju s masivnim priljevom migranata. Ta odluka predviđa premještanje 120 000 osoba, kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita, iz tih dviju država članica u druge države članice Unije tijekom razdoblja od dvije godine.

Pobijana odluka donesena je na temelju članka 78. stavka 3. UFEU-a, koji određuje da: „[u] slučaju da se jedna ili više država članica nađe u kriznoj situaciji zbog iznenadnog priljeva državljana trećih zemalja, Vijeće, na prijedlog Komisije, može usvojiti privremene mjere u korist dotične države članice ili dotičnih država članica. Vijeće odlučuje nakon savjetovanja s Europskim parlamentom”.

Slovačka i Mađarska, koje su, poput Češke Republike i Rumunjske, u Vijeću glasovale protiv donošenja te odluke², zahtijevaju od Suda da je poništi navodeći, s jedne strane, razloge kojima nastoje dokazati da je njezino donošenje zahvaćeno postupovnim pogreškama ili razloge koji su vezani uz izbor neprimjerene pravne osnove i, s druge strane, to da se njome ne može prikladno odgovoriti na migracijsku krizu niti je ona u tu svrhu nužna.

Tijekom postupka pred Sudom Poljska je intervenirala u potporu Slovačkoj i Mađarskoj, dok su Belgija, Njemačka, Grčka, Francuska, Italija, Luksemburg, Švedska i Komisija intervenirali u potporu Vijeću.

Svojom danas donesenom presudom **Sud u cijelosti odbija tužbe koje su podnijele Slovačka i Mađarska.**

Kao prvo, Sud odbacuje argument u skladu s kojim se trebao primijeniti zakonodavni postupak³ zbog toga što članak 78. stavak 3. UFEU-a propisuje da je prilikom donošenja mjere na temelju te odredbe potrebno provesti savjetovanje s Europskim parlamentom. U tom pogledu Sud utvrđuje da se zakonodavni postupak može primijeniti samo ako odredba Ugovora na njega izričito upućuje. Međutim, članak 78. stavak 3. UFEU-a ne sadržava nikakvo izričito upućivanje na zakonodavni postupak, tako da je pobijana odluka **mogla biti donesena u okviru nezakonodavnog postupka** te stoga čini nezakonodavni akt.

U istom kontekstu, Sud presuđuje da članak 78. stavak 3. UFEU-a institucijama Unije omogućuje **usvajanje svih privremenih mjera koje su nužne da bi se učinkovito i brzo odgovorilo na kriznu situaciju zbog iznenadnog priljeva raseljenih osoba.** Te mjere mogu i odstupati od zakonodavnih akata pod uvjetom, među ostalim, da se ograniče s obzirom na svoje kako

¹ Odluka Vijeća (EU) 2015/1601 od 22. rujna 2015. o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Italije i Grčke (SL 2015., L 248, str. 80.)

² Pri glasovanju Finska je bila suzdržana, dok su druge države članice glasovale za donošenje odluke.

³ Riječ je o redovnom zakonodavnom postupku ili posebnom zakonodavnom postupku iz članka 289. UFEU-a.

materijalno tako i vremensko područje primjene i da predmet ili učinak tih mjera ne bude trajna zamjena ili izmjena tih akata, pri čemu su ti uvjeti u ovom slučaju ispunjeni.

Sud također pojašnjava da, s obzirom na to da je pobijana odluka nezakonodavni akt, **njezino donošenje ne podliježe zahtjevima vezanima uz sudjelovanje nacionalnih parlamenata i javnost raspravljanja i glasovanja u Vijeću** (jer se ti zahtjevi primjenjuju samo na zakonodavne akte).

Nadalje, Sud utvrđuje da je vremensko područje primjene pobijane odluke (odnosno od 25. rujna 2015. do 26. rujna 2017.) precizno određeno pa njezina privremenost ne može biti dovedena u pitanje.

Osim toga, Sud presuđuje da **zaključci Europskog vijeća od 25. i 26. lipnja 2015.**, u skladu s kojima države članice moraju „konsenzusom” postići dogovor o raspodjeli osoba kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita, „odražavajući posebne položaje država članica”, **ne mogu spriječiti donošenje pobijane odluke**. Naime, ti su se zaključci odnosili na drugi projekt premještanja, čiji je cilj bio, kao odgovor na migrantski priljev zabilježen tijekom prvih šest mjeseci 2015., raspodijeliti 40 000 osoba između država članica. Taj je projekt predmet Odluke 2015/1523⁴, a ne odluke koja se osporava u predmetnom slučaju. Sud dodaje da Europsko vijeće ni u kojem slučaju ne može izmijeniti pravila glasovanja određena Ugovorom.

Nadalje, Sud utvrđuje da – iako su bile donesene bitne izmjene Komisijina prvotnog prijedloga odluke, osobito one čiji je cilj bio provesti zahtjev Mađarske da ne bude uvrštena na popis država članica korisnica mehanizma premještanja⁵ i čime je ta zemlja okvalificirana kao država članica premještanja – **Parlament je bio valjano obaviješten o tim izmjenama prije donošenja svoje rezolucije od 17. rujna 2015.**, što mu je omogućilo da u toj rezoluciji o tome vodi računa. U tom pogledu, Sud naglašava da druge izmjene izvršene nakon tog datuma nisu utjecale na samu bit Komisijina prijedloga.

Osim toga, Sud smatra da **Vijeće nije bilo dužno jednoglasno donijeti pobijanu odluku**, čak i ako je radi usvajanja navedenih izmjena trebalo odstupiti od prvotnog Komisijina prijedloga. Naime, Sud utvrđuje da je izmijenjeni prijedlog Komisija odobrila posredstvom svojih dvaju članova koje je kolegij ovlastio u tu svrhu.

Nadalje, Sud utvrđuje da mehanizam premještanja predviđen pobijanom odlukom **nije očito neprikladna mjera koja ne može pridonijeti ostvarenju svojeg cilja**, odnosno pružanju potpore Grčkoj i Italiji u suočavanju s posljedicama migracijske krize iz 2015.

U tom pogledu, Sud ocjenjuje da **valjanost odluke ne može ovisiti o retrospektivnim ocjenama njezina stupnja djelotvornosti**. Naime, kad je zakonodavac Unije pozvan ocijeniti buduće učinke novog propisa, njegova ocjena može biti osporavana samo ako je razvidno da je očito pogrešna s obzirom na elemente kojima je raspolagao u trenutku donošenja tog propisa. Ipak, to u predmetnom slučaju nije tako, s obzirom na to da se Vijeće na temelju detaljnog ispitivanja tada raspoloživih statističkih podataka upustilo u objektivnu analizu učinaka te mjere na predmetnu kriznu situaciju.

U tom kontekstu Sud primjećuje, među ostalim, da se malen broj premještanja do danas provedenih primjenom pobijane odluke može objasniti nizom elemenata koje Vijeće nije moglo predvidjeti u trenutku njezina donošenja, među kojima su osobito **nedostatak suradnje određenih država članica**.

Sud naposljetku utvrđuje da Vijeće nije počinilo očitu pogrešku u ocjeni kad je utvrdilo da se **cilj pobijane odluke nije mogao postići manje ograničavajućim mjerama**. Naime, Sud presuđuje

⁴ Odluka Vijeća od 14. rujna 2015. o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Italije i Grčke (SL 2015., L 239, str. 146.)

⁵ Mađarska tvrdi da je odbila biti okvalificirana kao država članica korisnica mehanizma premještanja kako bi izbjegla da je se smatra državom članicom koja je odgovorna za razmatranje zahtjeva za azil koji su trebali biti podneseni u državi članici u kojoj su migranti stvarno ušli na područje Unije.

da Vijeće nije prekoračilo svoju široku marginu prosudbe kad je ocijenilo da mehanizam predviđen Odlukom 2015/1523, koja je već predviđala premještanje 40 000 osoba na dobrovoljnoj osnovi, neće biti dovoljan za suočavanje s dosad nezabilježenim priljevom migranata do kojeg je došlo u srpnju i kolovozu 2015.

NAPOMENA: Tužba za poništenje služi za poništenje akata institucija Unije koji su protivni pravu Unije. Pod određenim uvjetima države članice, europske institucije i pojedinci mogu podnijeti tužbu za poništenje Sudu ili Općem sudu. Ako je tužba osnovana, akt se poništava. Dotična institucija mora popuniti eventualnu pravnu prazninu nastalu poništenjem akta.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Snimke objave presude nalaze se na "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106